

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES IN THE ANALYSIS OF THE CASH FLOWS

Petya Yordanova-Dinova

University of Food Technologies – Plovdiv 4002, Bulgaria, petia1222@abv.bg

Abstract: The analysis of the cash flows is one of the main ways applied on the analysis of financial sustainability of the enterprise, which allows the controlling of the balance sheet liquidity, manages current assets and forecast economic growth. The provision of the company with cash assets affects its performance. The goal of this paper is to present some of the theoretical and methodological approaches in the analysis of the cash flows: direct method, indirect method and coefficient method. The cash assets serve in all aspects of the economic activity: operational, investment and financial. In the scientific literature, cash flow is defined as a continuous process of cash flow over time, which is often compared to the so-called system of "financial bloodstream", ensuring the viability of economic subjects. The "cash flows" category maintains even bigger significance and this is proven by the fact that in the financial reporting its been included additional "Cash Flow Statement" form, who presents the occurred changes in the cash assets and cash equivalents. The cash flow statement gives of the financial report stakeholders the base evaluation of the enterprise's capability to collect and to use cash assets. In the National Financial Reporting Standard 7 (NFRS 7) – "Cash flows statement" – the cash flows are determent as incoming (receipts) and outgoing (payments) cash flows and cash equivalents. The cash flows expels the movement between accounting items that represents cash assets or cash equivalents because these elements are displayed as part of the enterprise's cash assets management rather than part of its operational, investment and financial activities. The term "cash flow" got its wide spread in the financial theory and practice. This term is included by the analysers with the purpose to be given objective financial results' evaluation, received from accounting way. The financial cash assets management is as important as the inventory management, accounting payments and receivables. The current assets effective management dictate the minimal storage of cash assets quantity in the bank accounts, which in other hand serve to the operational activity. In the other perspective, the minimal cash quantity in the bank accounts could repress the unconstrained repayment with the counterparts.

Keywords: cash flows, analysis, direct method, indirect method and coefficient method

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧНИ ПОДХОДИ ПРИ АНАЛИЗА НА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Петя Йорданова-Динова

Университет по хранителни технологии – Пловдив 4002, България, petia1222@abv.bg

Резюме: Анализът на паричните потоци е едно от основните направления при анализа на финансовата устойчивост на предприятието, което позволява да се контролира ликвидността на баланса, управляват оборотните активи и се прогнозира икономическия ръст. Осигуреността на предприятието с парични средства влияе върху неговата резултатност. Целта на настоящата статия е да се представят част от теоретичните и методични подходи при анализа на паричните потоци: пряк метод, косвен метод и метод на коефициентите. Паричните средства обслужват всички аспекти на стопанската дейност: оперативна, инвестиционна и финансова. В научната литература паричният поток се определя като непрекъснат във времето процес на движение на паричните средства, който много често се сравнява с т. нар. система на „финансово кръвообращение“, осигуряваща жизнеспособността на стопанските субекти. Категорията „парични потоци“ придобива все по-голямо значение и това се доказва от факта, че във финансовите отчети е въведен допълнителен формуляр „Отчет за паричните потоци“, който обяснява промените, настъпили в паричните наличности и паричните еквиваленти. Той предоставя на потребителите на финансови отчети основа за оценка на способността на предприятието да събира и използва парични средства. В счетоводен стандарт (СС) 7 „Отчети за паричните потоци“ паричните потоци се определят като входящи (постъпления) и изходящи (плащания) потоци от парични средства и парични еквиваленти. Паричните потоци изключват движенията между статиите, които представляват парични наличности или парични еквиваленти, защото тези елементи представляват по-скоро част от управлението на паричните наличности на предприятието отколкото част от неговата основна, инвестиционна и финансова дейност. Терминът „паричен поток“ е получил широко разпространение във финансовата теория и практика. Въведен е от анализаторите с цел да

се даде обективна оценка на финансовите резултати, получени по счетоводен път. Управлението на паричните средства е също толкова важно, колкото управлението на запасите, кредиторската и дебиторската задлъжнялост. Ефективното управление на оборотните активи налага да се държат минимално количество парични средства по сметки, които да обслужват оперативната дейност. От друга страна обаче, минималното количество пари по сметки може да затрудни безпрепятственото уреждане на разчетите с контрагентите.

Ключови думи: парични потоци, анализ, пряк метод, косвен метод, метод на коефициентите

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Анализът на паричните потоци е едно от основните направления при анализа на финансовата устойчивост на предприятието, което позволява да се контролира ликвидността на баланса, управляват оборотните активи и се прогнозира икономическия ръст. Осигуреността на предприятието с парични средства влияе върху неговата резултатност. Целта на настоящата статия е да се представят част от теоретичните и методологични подходи при анализа на паричните потоци: пряк метод, косвен метод и метод на коефициентите, имащ отношение към оценката на ефективността на стопанската дейност. Паричните средства обслужват всички аспекти на стопанската дейност: оперативна, инвестиционна и финансова. В научната литература паричният поток се определя като непрекъснат във времето процес на движение на паричните средства, който много често се сравнява с т. нар. система на „финансово кръвообращение“, осигуряваща жизнеспособността на стопанските субекти.

2. СЪЩНОСТ НА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Стопанската дейност е неразривно свързана с движението на паричните средства, които обезпечават нейната жизнеспособност. Във връзка с динамичността и агресивността на бизнес средата, в която оперират предприятията, все по-актуален става анализът на паричните потоци. По мнението на изследователи⁴⁴ анализът на паричните потоци се явява един от ключовите моменти в оценката на ефективността на бизнес единиците, тъй като той изгражда основата за формирането на финансовата стратегия и политика. Според А.П. Антонов⁴⁵ обединявайки термина „поток“ с „термина „пари“ се получава понятието „паричен поток“, който се определя като количествено изменение на високо ликвидните активи в определен интервал от време. В приложимите международни и национални счетоводни стандарти⁴⁶ паричните потоци се определят като сума от входящи (постъпления, приток) и изходящи (плащания, отток) потоци от парични наличности и/или парични еквиваленти. Източник на данни за анализ на паричните потоци е отчетът за паричните потоци, който е неразделна част от годишния финансов отчет на предприятието. Отчетът за паричните потоци дава допълнителна информация по отношение на счетоводния баланс и отчета за приходите и разходите. Тази информация по правило представлява по-голям интерес за външните потребители на финансови данни, тъй като се съставя на касова основа, тоест върху действително получените и платени парични средства. Информационната значимост на отчета за паричните потоци се определя от факта, че именно паричните потоци са едни от първите, които алармират за потенциални проблеми с финансовото здраве на предприятието. Основната цел на управлението на паричните потоци се състои в осигуряването на финансово равновесие в хода на стопанската дейност чрез балансиране на обемите парични постъпления и парични плащания, както и тяхното синхронизиране. По мнението на Е.В. Левкина, А.О. Ермакова и Е.А. Дрига⁴⁷ управлението на паричните потоци е едно от основните направления на финансовия мениджмънт, което позволява да се регулира баланса, управляват оборотните активи и се оптимизират оперативните разходи с цел постигането на рационално използване на ресурсите. Методиката за анализ на паричните потоци се определя като система от аналитични процедури, насочени към определяне състоянието на паричните средства и тяхното движение, за да се установи реалната платежоспособност.

⁴⁴Маленкова Л.А.(2016). Мониторинг денежных потоков ФГУП ФСИН России. Финансы: теория и практика, 20(5) с. 87-93. <https://doi.org/10.26794/2587-5671-2016-20-5-87-93>.

⁴⁵Антонов, А.П. (2017). Денежный поток: описание сущности понятия. Международный научный журнал „Иновационная наука“, №1(1), с. 17, ISSN 2410-6070.

⁴⁶Закон за Счетоводството, Закон за независимия финансов одит 2016, Национални счетоводни стандарти (2017). Сиела, София, с. 100, ISBN 978-954-28-1986-8.

⁴⁷Левкина, Е.В., А.О. Ермакова, Е.А. Дрига (2017). Современная методика анализа денежных потоков организации. Карельский научный журнал, т. 6. № 4(21), с. 172.

3. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Понятието „паричен поток“ на предприятието е общо и включва различни видове парични потоци, обслужващи стопанската дейност. За да се осигури надежден анализ, е необходимо те да се класифицират на базата на определени критерии:

1. Според мащаба на обслужване на икономическия процес:

- Общ паричен поток за предприятието (акмулира всички видове парични потоци, обслужващи отделните дейности на предприятието);
- Парични потоци по видове дейности на предприятието;
- Парични потоци за отделни структурни звена на предприятието;
- Паричен поток за отделни бизнес процеси.

2. Според видовете икономическа дейност в съответствие с националните счетоводни стандарти (СС):

- Парични потоци от основна дейност;
- Парични потоци от инвестиционна дейност;
- Парични потоци от финансова дейност.

3. Според направлението на движение (посоката) на паричните потоци биват:

- Положителен паричен поток (парични постъпления);
- Отрицателен паричен поток (парични плащания).

4. Според начина на изчисляване:

- Брутен паричен поток;
- Нетен паричен поток.

5. Според равнището на достатъчност на паричния поток:

- Излишък от паричен поток;
- Дефицитен паричен поток.

6. Според метода за оценка на паричния поток във времето се разграничават:

- Реален паричен поток;
- Бъдещ паричен поток.

7. Според непрекъснатостта на формирането на паричните потоци през отчетния период се разграничават:

- Непрекъснат (редовен) паричен поток;
- Прекъснат (дискретен) паричен поток.

8. От гледна точка на стабилността на времевите интервали при формирането на паричните потоци се разграничават:

- Регулярни с равномерни времеви интервали – характеризират се като анюитетни плащания;
- Регулярни с неравномерни времеви интервали – нямат характеристика на анюитетни плащания.

9. Според вида на валутата:

- Парични потоци в национална валута;
- Парични потоци в чуждестранна валута.

Върху величината на паричните потоци влияние оказват множество фактори, които в специализираните публикации⁴⁸ се категоризират в две основни групи – вътрешни и външни фактори. Вътрешните фактори включват:

- Конюнктура на стоковия пазар – когато приходите от продажби на стоки, продукция и услуги се увеличават, то и паричните потоци нарастват;
- Конюнктура на фондовите пазари – тя определя възможностите за увеличаване на паричните потоци чрез емисията на акции и облигации;
- Състояние и структура на данъчната система – определят количеството на данъчните изземвания, които представляват значителна част от отрицателните парични потоци;
- Фирмената политика по отношения на дебиторската и кредиторската задлъжнялост;
- Състояние на банковата система и банковото кредитиране;
- Величината и динамиката на валутните курсове.

Към вътрешните фактори се отнасят:

- Жизненият цикъл на предприятието;

⁴⁸Анисимова, В.Л., В.В. Климашина (2017). Особенности оценки денежных потоков при управлении компанией, Научное обозрение, №4, ID 76, с. 3, <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-otsenki-denezhnyh-potokov-pri-upravlenii-kompaniy/viewer>.

- Сезонността на производството и продажбите;
- Интензивност на инвестиционните проекти – определят отрицателния паричен поток;
- Запас от финансови средства;
- Финансови навици и финансова култура на собствениците на капитала и мениджърите;
- Склонност към т. нар. „сиви практики“ при управлението на паричните средства.

4. МЕТОДИЧНИ ПОДХОДИ ПРИ АНАЛИЗА НА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ДАННИ НА ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

В теорията⁴⁹ е известно, че отчетът за паричните потоци може да бъде съставен по прекия метод (препоръчва се като по-разбираем и по-точен) и косвен метод. Съответно при анализа на паричните потоци по данни на този вид отчетност традиционно се използват следните методи:

- Пряк метод;
- Косвен метод;
- Коефициентен метод.

Прекият метод за анализ на паричните потоци намира приложение в оперативното финансово управление. От една страна, той подпомага контрола върху процеса на генериране на печалба, а от друга страна, дава възможност за формирането на заключение относно обезпечеността на предприятието с парични средства, необходими за посрещане на задълженията му. Чрез този метод се идентифицират основните източници на входящи парични потоци, както и направлението на тяхното изразходване; осигурява се информация за паричните наличности; данните служат за бюджетирането на паричните средства и изготвянето на дългосрочна прогноза за паричните потоци. На базата на отчета за паричните потоци (ОПП), изготвен по прекия метод, се осъществява техния хоризонтален и вертикален анализ. Виждането на О. Воробьева⁵⁰ е, че хоризонталният анализ на отчета за паричните потоци (ОПП) позволява да се оцени доколко са се увеличили или намалили положителните, отрицателните и чистите парични потоци по видове дейности през текущия в сравнение с базисния период. На този етап се изчисляват абсолютни и относителни отклонения на отделните видове парични потоци, като трябва да се подчертае, че този вид аналитични процедури имат смисъл за изходящите данни на паричните потоци, които са с еднакви знаци. Относителните отклонения на паричните потоци по видове дейности предполагат изчисляването на техните темпове на динамика – темпове на ръст (T_p) и темповете на прираст ($T_{пр}$). Темповете на прираст на чистия паричен поток ($T_{пр}^{ЧПП}$) се съпоставят с темповете на прираст на активите ($T_{пр}^A$) и темповете на прираст на приходите от продажби на продукция ($T_{пр}^{ПрП}$). Като недостатък на прекия метод се посочва, че не дава връзката на получения финансовия резултат с величината и изменението на паричните средства. За нормалното функциониране на предприятието е необходимо да бъде спазено следното „златно правило“: $100\% < T_{пр}^A < T_{пр}^{ПрП} < T_{пр}^{ЧПП}$. След завършването на хоризонталния анализ на отчета за паричните потоци (ОПП) трябва да се направят изводи за: скоростта на нарастване на положителните парични потоци (притоците), която да надвишава скоростта на нарастване на отрицателните парични потоци (оттоците, отливите); общият чист паричен поток да е положителен и неговата величина във всеки следващ период е по-голяма в сравнение с предишната ѝ стойност. Успоредно с хоризонталния анализ на отчета за паричните потоци (ОПП) се провежда и вертикален (структурен) анализ на положителния или отрицателния чист паричен поток (ЧПП) по: видове дейности (основна, инвестиционна, финансова) с цел установяване относителния дял на всяка от тях при формирането на положителен или отрицателен ЧПП; отделни центрове на отговорност, за да се покаже приноса на всяко от подразделенията на предприятието при формирането на паричните потоци; отделни източници на постъпления и изразходване на парични средства, което дава възможност да се установи относителния дял на всеки от тях при формирането на общия паричен поток. По време на вертикалния анализ е необходимо да се следи за следните ситуации:

1. Основната дейност е водеща по отношение на генерирането на парични средства в предприятието. За това чистият паричен поток (ЧПП) от нея трябва да е положителен. Ако чистият паричен поток (ЧПП) е отрицателен, това означава, че предприятието повече дава, отколкото получава пари, което в краткосрочен план води до постоянни касови разризи, а в дългосрочен – увеличава се риска от фалит.

⁴⁹ Рогуленко, Т.М., Д.А. Позов (2016). Анализ денежных потоков предприятия. Вестник университета, №1, с. 173, <https://vestnik.guu.ru/jour/article/view/31/0>.

⁵⁰ Воробьева, О. (2020). Анализ движения денежных средств компании. Управление предприятия, <https://upr.ru/article/analiz-dvizheniya-denezhnyh-sredstv-kompanii/>.

2. Когато чистият паричен поток (ЧПП) от инвестиционната дейност на предприятието е отрицателен, това означава, че са налице интензивни инвестиции в реални и финансови активи, както и предоставяне на заеми от страна на предприятието. Допълнителни анализи следва да се направят в ситуация, при която имаме значителен положителен чист паричен поток от инвестиционна дейност – дали той се е формирал от продажбите на производствени активи.
3. Паричните потоци от финансова дейност се формират от капиталови операции, засягащи пасива на баланса, т.е. изменения в съотношението между собствени и заемни средства. Като цяло е препоръчително величината на чистия паричен поток от финансова дейност да е положителна.

Хоризонталният и вертикалният анализ на отчета за паричните потоци дава възможност и са приложими факторен анализ на формирането на чистия паричен поток. Косвеният метод за анализ на паричните потоци се основава на корекции на чистата печалба, като се отчитат непаричните приходи и разходи (например амортизациите). За прилагането на косвения метод са необходими допълнителни данни от отчета за приходите и разходите (ОПР), счетоводния баланс, главната книга и информация по отделни счетоводни сметки. Основното предназначение на този вид анализ е да изведе по какъв начин печалбата оказва влияние върху чистия паричен поток (ЧПП) и защо между тези два показателя (печалба и ЧПП) съществува разлика. Трябва да се подчертае, че косвеният метод се използва за анализ на чистия паричен поток от основна дейност. За анализа на паричните потоци от инвестиционна и финансова дейност се използва само прякия метод. Коефициентният метод се прилага за оценка на ефективността на: чистия паричен поток, общия паричен поток, парични потоци по видове дейности, както и за междуфирмени сравнения. В изследванията на А.З. Геннадиевна⁵¹ е направено детайлно структуриране в пет направления на коефициентите, посредством, които се анализират паричните потоци:

1. Коефициенти на покритие на приходите от продажби и чистата печалба с парични средства;
2. Коефициенти на покритие на капиталовите разходи и инвестиции с парични средства;
3. Коефициенти на покритие на дългови задължения с парични средства от основната дейност;
4. Коефициенти на рентабилност и ликвидност на паричния поток;
5. Съотношение между паричните потоци.

Таблица 1. Коефициенти за оценка на финансовото състояние посредством паричните потоци

1. Коефициенти на покритие на приходите от продажби и чистата печалба с парични средства	2. Коефициенти на покритие на капиталовите разходи и инвестиции с парични средства	3. Коефициенти на покритие на дългови задължения с парични средства от основната дейност	4. Коефициенти на рентабилност и ликвидност на паричния поток	5. Съотношение между паричните потоци
1.1. Парична рентабилност на продажбите: $K_{\text{ПрП}} = \frac{\text{ППОД}}{\text{ПрП}} \cdot 100\%$	2.1. Коефициент на парично покритие на инвестициите: $K_{\text{И}} = \frac{\text{ППОД} - \text{Д}}{\text{И}}$	3.1. Коефициент на съотношение на паричния поток към общия дълг: $K_{\text{ПП/Дълг}} = \frac{\text{ППОД}}{\text{ЗК}}$	4.1. Коефициент на парична рентабилност на активите: $K_{\text{ПрЕА}} = \frac{\text{ППОД} + \text{Л}_{\text{ПЛ}} + \text{Т}}{\text{А}}$	5.1. Коефициент на реинвестиране на паричния поток: $K_{\text{РПП}} = \frac{\text{ЧПП} - \text{Д}}{\text{АДА}}$
1.2. Коефициент на парично съдържание на печалбата от основна дейност: $K_{\text{ПСОП}} = \frac{\text{ППОД}}{\text{ОП} + \text{Ам}} \cdot 100\%$	2.2. Коефициент на участие на инвестиционните разходи в общия отрицателен паричен поток: $K_{\text{УИР}} = \frac{\text{ППИД}_{(-)}}{\text{ПП}_{(-)}}$	3.2. Коефициент на парично покритие на краткосрочната задължнялост: $K_{\text{ПкрЗ}} = \frac{\text{ППОД}}{\text{КрЗ}}$	4.2. Коефициент на рентабилност на положителния паричен поток: $K_{\text{РПП}(+)} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ПП}(+)}$	5.2. Коефициент на текуща платежоспособност: $K_{\text{ТПЛ}} = \frac{\text{ППОД}(+)}{\text{ППОД}(-)}$
1.3. Парично съдържание на чистата	2.3. Показател на инвестиционния	3.3. Коефициент на парично	4.3. Коефициент на парична	5.3. Коефициент на участие на

⁵¹Геннадиевна, А.З. (2017). Коефициентный анализ денежных потоков предприятия энергетического машиностроения. Интернет-журнал «Науковедения», Том 9, №2, <http://naukovedenie.ru/PDF/04EVN217.pdf>.

печалба: $K_{псчп} = \frac{ппод-Ам}{чп}$	приток: $K_{ип} = \frac{ппид(+)}{ппид(+)+ппфд(+)}$	покрытие на дългосрочната задължнялост: $K_{пдз} = \frac{ппод}{дз}$	рентабилност на инвестициите: $K_{преи} = \frac{ппод}{и}$	основната дейност в чистия паричен поток: $K_{уод} = \frac{ппод}{чпп}$
1.4. Парично покритие на печалбата: $K_{ппп} = \frac{ппод+л_{пл}+Т}{(чп+л_{нпл}+Ам)}$	2.4. Показател за парично покритие на дивидентите: $K_{пд} = \frac{ппод}{д}$	3.4. Текуща ликвидност на паричния поток: $K_{лпп} = \frac{ппод}{тз}$	4.4. Коефициент на рентабилност на паричния поток: $K_{репп} = \frac{чпп}{пп(-)}$	5.4. Коефициент на достатъчност на чистия паричен поток: $K_{дчпп} = \frac{чпп}{(икр+з)+д+дсмз}$
1.5. Парично покритие на приходите от продажби: $K_{пппрп} = \frac{пс_{кр.п} + лфа}{прп}$	2.5. Показател за парично покритие на инвестициите и дивидентите: $K_{ппинд} = \frac{ппод}{и + д}$	3.5. Период на погасяване на дълговете: $K_{пдълг} = \frac{ппод}{зк} \cdot 365$	4.5. Коефициент на ликвидност на паричния поток: $K_{лпп} = \frac{пп(+)}{пп(-)}$	5.5. Коефициент на обезпеченост с парични средства: $K_{опс} = \frac{пс_{нп}+пп(+)}{пп(-)}$

ППОД – паричен поток от основна дейност; ПС_{кр.п} – парични средства в края на периода; ПрП – приходи от продажби; ЛФА – ликвидни финансови активи; Д – изплатени дивиденти; ОП – оперативна печалба (печалба от основна дейност); И – инвестиции; ППИД₍₋₎ – отрицателен паричен поток от инвестиционна дейност; ППИД₍₊₎ – положителен поток от инвестиционна дейност; ППФД₍₊₎ – положителен паричен поток от финансова дейност; ЗК – заеман капитал; КрЗ – краткосрочна задължнялост; ДЗ – дългосрочна задължнялост; ТЗ – текущи задължения; А – средна наличност на активите; ДДА – изменение на дълготрайните активи; ЧПП – чист паричен поток; ПП₍₊₎ – общ положителен паричен поток; ПП₍₋₎ – общ отрицателен паричен поток; ППОД₍₋₎ – отрицателен паричен поток от основна дейност; ППОД₍₊₎ – положителен паричен поток от основна дейност; (ИКр+З) – изплатени кредити и заеми; ДСМЗ – изменение на стоково-материалните запаси; Ам – амортизации; Л_{пл} – платени лихви; Л_{нпл} – неплатени лихви; Т – платени данъци; ЧП – чиста печалба.

Източник: Геннадиевна, А.З. (2017). Коэффициентный анализ денежных потоков предприятия энергетического машиностроения. Интернет-журнал «Наукоедения», Том 9, №2, <http://naukovedenie.ru/PDF/04EVN217.pdf>.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Стабилното и непрекъснато движение на паричните потоци в предприятието определят реалната му платежеспособност особено в условията на нестабилност на пазарната среда, несъвършенствата и противоречивостта на правната рамка, регулираща счетоводното и данъчното отчитане и съставяне на финансовата отчетност. За това колкото е по-голям процентът на покритие на приходите от продажби на продукция (услуги) с реални парични средства, толкова по-висока е платежеспособността на производствената фирма. Формално като залог на платежеспособността служи съответствието на структурата на оборотните активи със структурата на краткосрочните задължения, както и наличието и достатъчността на собствени оборотни средства. Равнището на платежеспособност е в пряка връзка с наличието на свободни парични ресурси и то именно в момента, в който възниква неотложност за погасяването на дългове. Ако доходите и чистата печалба са дългосрочни критерии за измерването на успеха или провала на едно предприятие, то паричните средства са т. нар. „жизнена сила“, „кръвта“ на стопанската единица.

ЛИТЕРАТУРА

- Анисимова, В.Л., & Климашина, В.В. (2017). Особенности оценки денежных потоков при управлении компанией, Научное обозрение, №4, ID 76, с. 3, <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-otsenki-denezhnyh-potokov-pri-upravlenii-kompaniy/viewer>.
- Антонов, А.П. (2017). Денежный поток: описание сущности понятия. Международный научный журнал „Иновационная наука“, №1(1), с. 17, ISSN 2410-6070.

- Воробьева, О. (2020). Анализ движения денежных средств компании. Управления предприятия, <https://upr.ru/article/analiz-dvizheniya-denezhnyh-sredstv-kompanii/>.
- Геннадиевна, А.З. (2017). Коэффициентный анализ денежных потоков предприятия энергетического машиностроения. Интернет-журнал «Науковедения», Том 9, №2, <http://naukovedenie.ru/PDF/04EVN217.pdf>.
- Закон за Счетоводството, Закон за независимия финансов одит 2016, Национални счетоводни стандарти (2017). Сиела, София, с. 100, ISBN 978-954-28-1986-8.
- Левкина, Е.В., Ермакова, А.О., Дрига, Е.А. (2017). Современная методика анализа денежных потоков организации. Карельский научный журнал, т. 6. № 4(21), с. 172.
- Маленкова Л.А. (2016). Мониторинг денежных потоков ФГУП ФСИН России. Финансы: теория и практика, 20(5) с. 87-93. <https://doi.org/10.26794/2587-5671-2016-20-5-87-93>.
- Рогуленко, Т.М., & Позов, Д.А. (2016). Анализ денежных потоков предприятия. Вестник университета, №1, с. 173, <https://vestnik.guu.ru/jour/article/view/31/0>.